

Dàn ý Phân tích hình tượng người lính trong bài thơ Tây Tiến

Hướng dẫn lập dàn ý cho bài văn phân tích hình tượng người lính trong tác phẩm thơ Tây Tiến của Quang Dũng - Văn mẫu lớp 12.

Dàn ý

I. Mở bài

- Giới thiệu một vài nét khái quát về tác giả Quang Dũng và bài thơ Tây Tiến.
- Tập trung giới thiệu về hình tượng người lính trong bài thơ.

II. Thân bài

- Giới thiệu một số nét về những người lính Tây Tiến: họ là ai, xuất thân của họ, cảm hứng để tác giả sáng tác bài thơ là gì?

1. Trải qua nhiều gian khổ nhưng vẫn lạc quan, kiên cường

- Trên chặng đường hành quân, họ đối mặt với biết bao hiểm nguy ở miền núi Tây Bắc hoang sơ và dữ dội:

+ Địa hình hiểm trở, quanh co, gập ghềnh: địa danh Sài Khao, Mường Lát gợi sự heo lánh, xa xôi; các từ láy giàu tính tạo hình: “khúc khuỷu”, “thăm thẳm”, “heo hút”, điệp từ “độc”

+ Nhịp thơ bẻ đôi “Ngàn thước lên cao, ngàn thước xuống” gợi tả sự nguy hiểm tột cùng.

+ Hình ảnh nhân hóa: “cọp trêu người”, “thác gầm thét” gợi sự hoang sơ, man dại; thời gian: “chiều chiều”, “đêm đêm” những người lính phải thường xuyên đối mặt với điều hiểm nguy chốn rừng thiêng nước độc.

+ Sử dụng phần lớn các thanh trắc nhằm nhấn mạnh sự trắc trở, gập ghềnh của địa hình.

+ Hình ảnh “súng ngửi trời” thể hiện tầm cao của núi non mà người lính phải vượt qua nhưng cũng có cái hóm hỉnh của người lính trong đó.

- Họ sống và chiến đấu trong điều kiện khắc nghiệt, thiếu thốn, bệnh tật: “đoàn binh không mọc tóc”, “xanh màu lá”, nhưng vẫn mạnh mẽ “dữ oai hùm”.

2. Có tâm hồn lãng mạn, hào hoa

Dàn ý Phân tích hình tượng người lính trong bài thơ Tây Tiến

- Là những con người nặng tình: nỗi nhớ thốt lên thành lời “Tây Tiến ơi” là tiếng gọi thân thương, “nhớ chơi vui”, “Nhớ ôi Tây Tiến cơm lên khói” là nỗi nhớ thường trực, bao trùm không gian.

- Nhạy cảm với vẻ đẹp của thiên nhiên, cuộc sống: “nhà ai Pha Luông ...”, “Mai Châu mùa em ...”, thanh bằng tạo cảm giác nhẹ nhàng, yên bình.

- Say mê trước cái đẹp trong đêm trại đuốc hoa:

+ Không khí đêm liên hoan tung bừng với mà sắc rực rỡ, lộng lẫy: “bùng lên”, “hội đuốc hoa”, “khèn lên man điệu”; con người duyên dáng: “xiêm áo”, “nàng e ấp”.

+ Tâm hồn người lính bay bổng, say mê trong không khí ấm áp tình người: “Nhạc về Viên Chăn xây hồn thơ”.

- Khung cảnh sông nước, con người vùng Tây Bắc:

+ Đẹp huyền ảo, hoang dại, thiêng liêng: “Chiều sương”, “hồn lau nẻo bến bờ”

+ Con người lao động bình dị, mộc mạc: “dáng người trên độc mộc”, cảnh vật duyên dáng, đầy sức sống: “trôi dòng nước lũ hoa đong đưa”

- Họ là những con người có tâm hồn lãng mạn, trái tim yêu thương “Mắt trừng gửi mộng”/ “Đêm mơ Hà Nội dáng kiều thơm”, lấy hình bóng người thương nơi quê nhà làm động lực chiến đấu.

- Niềm thương, nỗi nhớ, tình cảm gắn bó luôn gửi lại nơi núi rừng Tây Bắc “Ai lên Tây Tiến ... / Hồn về Sầm Nứa chẳng về xuôi”.

3. Mang vẻ đẹp bi tráng, hào hùng

- Vẻ đẹp bi tráng thể hiện qua sự hi sinh anh dũng của họ:

+ Hình ảnh người lính Tây Tiến “dãi dầu không bước nữa”, “gục lên súng mũ bỏ quên đời”: có thể hiểu hai câu thơ đơn thuần miêu tả khoảnh khắc nghỉ ngơi của người lính sau cuộc hành quân dài, cũng có thể hiểu đó là sự nghỉ ngơi vĩnh viễn trong sự thanh thản.

+ Sẵn sàng cống hiến tuổi trẻ của mình cho đất nước “rải rác biên cương mồ viễn xứ”, “chẳng tiếc đời xanh”, “anh về đất”, luôn ra đi thanh thản, nhẹ nhàng.

+ Cái chết đã được lí tưởng hóa như hình ảnh những tráng sĩ xưa: “áo bào”, “khúc độc hành”; thiên nhiên cũng đau đớn thay cho nỗi đau họ phải chịu.

Dàn ý Phân tích hình tượng người lính trong bài thơ Tây Tiến

+ Đoàn quân Tây Tiến một thời từng quyết tâm ra đi: “người đi không hẹn ước” “thăm thẳm một chia phôi. (liên hệ so sánh với câu thơ: “Người ra đi đâu không ngoảnh lại/ Sau lưng thềm nắng lá rơi đầy” trong bài thơ *Đất Nước* của Nguyễn Đình Thi)

- Nêu cảm nhận riêng về hình tượng người lính Tây Tiến.

- Khái quát một số giá trị nghệ thuật tiêu biểu: bút pháp lãng mạn kết hợp với hiện thực, những sáng tạo trong việc sử dụng ngôn ngữ: nghệ thuật đối, tương phản, .. sáng tạo trong việc sử dụng hình ảnh thơ.

- Tổng kết giá trị nội dung: Bài thơ đã tái hiện vẻ đẹp vừa hùng vĩ, vừa thơ mộng của núi rừng Tây Bắc; hình tượng người lính.

III. Kết bài

- Khẳng định lại vẻ đẹp của hình tượng người lính Tây Tiến: trải qua nhiều gian khổ nhưng vẫn lạc quan, kiên cường luôn có tâm hồn lãng mạn, hào hoa, mang vẻ đẹp hào hùng, bi tráng.

Bài phân tích hình tượng người lính Tây Tiến tham khảo

Đề tài, hình ảnh người lính nói chung là một nguồn cảm hứng cho rất nhiều tác giả, sáng tác ra nhiều tác phẩm vô cùng thi vị, để lại tên tuổi cho nhiều tác giả. Các nhà thơ viết về đề tài người lính với những niềm kiêu hãnh vô cùng tự hào giữa muôn vàn tác phẩm như vậy. Bài thơ Tây Tiến có một vị trí vô cùng quan trọng đặc biệt trong nền thơ ca Việt Nam.

Bài thơ "Tây Tiến" là một trong những bài thơ sáng tác từ rất sớm về đề tài người lính trong cuộc kháng giải phóng dân tộc trong thời kỳ kháng chiến chống thực dân Pháp. Binh đoàn Tây Tiến là một đơn vị quân đội được hình thành vào những năm sau cách mạng tháng Tám năm 1945, có nhiệm vụ phối kết hợp với binh lính Lào để nhằm bảo vệ biên giới Việt Lào. Địa điểm đóng quân và hoạt động của binh đoàn Tây Tiến khá rộng, bao gồm tất cả các tỉnh Lai Châu, Hòa Bình, Sầm Nưa, Thanh Hóa...

Họ đều là những người lính xuất thân từ thủ đô Hà Nội nơi được mệnh danh là những nho sinh yêu nước, có tâm hồn lãng mạn tinh tế, có học thức bởi trong đó chủ yếu là học sinh sinh viên. Mặc dù, trong quá trình chiến đấu có rất nhiều gian khổ, thuốc men với căn bệnh nguy hiểm như sốt rét rừng, làm cho đầu tóc bị rụng hết, thân thể gầy mòn, nhưng tâm hồn cuộc sống vô cùng lạc quan, tinh thần anh dũng quả cảm.

Nhiều người lính thủ đô đã đi vào cuộc kháng chiến bảo vệ dân tộc mang theo những vụn nguyên của một trái tim đa cảm, lãng mạn, mang theo sự hào hoa của một người lính xuất thân từ Hà Thành.

Dàn ý Phân tích hình tượng người lính trong bài thơ Tây Tiến

Bài thơ Tây Tiến được hình thành từ những nỗi nhớ, những nỗi nhớ vô cùng da diết về tình cảm đồng đội trong những tháng ngày kháng chiến gian khổ. Nó là những kỷ niệm không thể nào quên của tác giả với binh đoàn Tây Tiến, gắn liền với vùng đất hùng vĩ gian khổ hiểm trở vô cùng thơ mộng lãng mạn.

Nỗi nhớ ấy đánh thức, làm bừng tỉnh trở dậy những ấn tượng vô cùng sâu sắc trong ký ức, thể hiện một nỗi nhớ chơi vơi tha thiết trong trái tim của người lính Tây Tiến.

Nhà thơ Quang Dũng chính là bút pháp vô cùng lãng mạn không hề xa rời thực tại, bài thơ khắc họa một bức tượng đài người lính vô cùng anh hùng, bi tráng trường tồn theo thời gian. Hình tượng người lính hiện lên với nhiều nét thô mộc, gân guốc, thể hiện sự giản dị, mộc mạc của người lính trong binh đoàn Tây Tiến:

Tây Tiến đoàn binh không mọc tóc

Quân xanh màu lá dữ oai hùm

Chúng ta từng thấy một hình ảnh người lính anh dũng, hài hước, lạc quan trong bài thơ "Tiểu đội xe không kính" trong bài thơ vô cùng hài hước dí dỏm của tác giả Phạm Tiến Duật. Hay hình ảnh người lính mộc mạc, giản dị, trong bài thơ "Đồng chí" của nhà thơ Chính Hữu.

Nhưng trong bài thơ "Tây Tiến" hình ảnh người lính của hiện lên gân guốc, lạ hóa trong ngoại hình của người lính Tây Tiến đều hiện lên những chi tiết vô cùng sống động, chân thực, thể hiện một cuộc sống gian khổ nhưng kiên cường của người lính Tây Tiến. Hình ảnh người lính Tây Tiến có chút mộc mạc giản dị, với hình ảnh không mọc tóc, vừa khắc khổ vừa bi tráng, thể hiện những trận sốt rét rừng, không thuốc men, màu lá giữ oai hùm.

Tác giả Quang Dũng khi vẽ chân dung người lính Tây Tiến trong bài thơ đã không quên nhắc tới những hình ảnh vô cùng khắc khổ, thể hiện sự hiện thực của căn bệnh quái ác. Nhưng ẩn chứa sau ngoại hình giản dị, khắc khổ đó thể hiện một sức mạnh vô cùng nội tâm sâu sắc khí phách oai hùm của những người lính Tây Tiến.

Mắt trừng gửi mộng qua biên giới

Đêm mơ Hà Nội dáng kiều thơm

Hai câu thơ thể hiện sự nhấn mạnh của sự mơ mộng của những người lính Tây Tiến. Câu thơ mang hình ảnh vẹn nguyên về ước vọng của người lính trong trái tim, tâm hồn của người lính trẻ. Nó nói lên ước mơ khát vọng sâu xa trong tâm hồn của người lính Tây Tiến. Trong bài thơ này gợi nhắc tới ước mơ bình dị của người bình thường, khi tới tuổi yêu thương muốn có một người mộng mơ, để thương để nhớ.

Dàn ý Phân tích hình tượng người lính trong bài thơ Tây Tiến

Trong mỗi con người chúng ta ai cũng có những ước mơ về hạnh phúc riêng của mình. Họ mơ về một hạnh phúc lứa đôi, một mái ấm gia đình ấm áp vui vẻ có nhiều tiếng cười. Những hình bóng giai nhân yêu kiều, thể hiện sự thanh lịch. Những người lính ra đi vì sự tự do độc lập của tổ quốc, vì những người thân yêu mà họ luôn hướng tới. Họ muốn bảo vệ sự bình yên của người thân của quê hương.

Hình bóng "dáng kiều thơm" chính là điểm tựa tâm hồn, niềm hy vọng tiếp sức mạnh cho người lính Tây Tiến trên con đường hành quân gian khổ của mình.

Hình ảnh người lính Tây Tiến vô cùng anh dũng, hy sinh cũng thể hiện sự anh hùng, như một bức tượng đài bi tráng. Nhà thơ Quang Dũng không hề tránh né cuộc sống khắc nghiệt của người lính phải trải qua mà ông đã miêu tả nó sinh động nhất, khắc nghiệt, gian khổ nhưng không vì thế mà bi lụy đau thương.

Anh bạn dãi dầu không bước nữa

Gục lên súng mũ bỏ quên đời;

Rải rác biên cương mồ viễn xứ

Chiến trường đi chẳng tiếc đời xanh;

Áo bào thay chiếu anh về đất

Sông Mã gầm lên khúc độc hành.

Hình ảnh những người lính nằm xuống hy sinh nơi chiến trường vô cùng giản dị, thể hiện người lính Tây Tiến ngã xuống chỉ khi anh đã nghỉ chân rồi lìa xa cuộc đời này, nhưng cái chết không đồng nghĩa với sự ngừng chiến đấu, bởi tâm hồn của những người lính thể hiện ước nguyện của người lính luôn tồn tại mãi với thời gian.

Những người lính ngã xuống nhưng vẫn kịp trao những trái tim ngọn lửa của trái tim tuổi trẻ của những người lính cách mạng vô cùng anh dũng, vinh quang. Thể hiện sự hy sinh của anh dũng của người lính Tây Tiến làm người đọc vô cùng nghẹn ngào.

Hai chữ *rải rác, mồ viễn xứ*... thể hiện việc người lính ra đi trong chiến tranh là rất nhiều, ở đâu cũng gặp. Đồng thời thể hiện sự xót thương, da diết của tác giả với những người lính khi nằm xuống nơi chiến trường.

Câu thơ "*Chiến trường đi chẳng tiếc đời xanh*" thể hiện sự kiên cường của tâm hồn người lính dù có hy sinh thân mình cũng không hề tiếc nuối thân thể của mình.

Dàn ý Phân tích hình tượng người lính trong bài thơ Tây Tiến

Hình tượng người lính trong bài thơ Tây Tiến trở thành một hình tượng mạnh mẽ bất tử muôn đời, theo thời gian dòng lịch sử có thể thay đổi nhưng hình ảnh người lính Tây Tiến luôn là hình tượng đẹp đẽ bi tráng nhất.

Những người lính Tây Tiến thể hiện sự đối mặt với gian nan, nguy hiểm nhưng lúc nào cũng lạc quan yêu đời, thể hiện niềm tin phơi phới vào tương lai.